

Bryssel den 22.1.2020
COM(2020) 27 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

HUR KONFERENSEN OM EUROPAS FRAMTID KAN SE UT

HUR KONFERENSEN OM EUROPAS FRAMTID KAN SE UT

EUROPEISKA KOMMISSIONENS BIDRAG

22 januari 2020

1. EN NY SATSNING PÅ DEMOKRATI I EU – NU ÄR DET DAGS

Över 200 miljoner EU-medborgare röstade i valet till Europaparlamentet i maj 2019, det högsta valdeltagandet på tjugo år. Detta visar tydligt att EU-medborgarna vill spela en mer aktiv roll när det gäller att avgöra vad EU gör. I takt med att den digitala tekniken och de sociala medierna i grunden förändrar den politiska och medborgerliga delaktigheten efterlyser medborgarna, särskilt den yngre generationen, mer medverkan i hur politiken utformas, utöver att rösta vart femte år.

"Jag vill att européerna ska bygga EU:s framtid. De bör spela en ledande och aktiv roll när det gäller att fastställa våra prioriteringar och vår ambitionsnivå. Jag vill att privatpersoner ska kunna tycka till vid en konferens om Europas framtid, som ska inledas 2020 och pågå i två år."

Europeiska kommissionens ordförande
Ursula von der Leyen

*En ambitiösare union –
Min agenda för Europa, 16 juli 2019*

Vi måste reagera på detta.

Europeiska unionens demokratiska system är unikt. Det omfattar 500 miljoner människor och går över gränserna. För att göra det ännu mer dynamiskt, interaktivt och relevant för medborgarna måste vi använda nya metoder. Ordförande Ursula von der Leyen har lovat att göra detta genom att ge EU-medborgarna större inflytande över vad EU gör och hur den arbetar för dem. Detta är tanken med en **konferens om Europas framtid**.

EU har haft tio års kontinuerlig ekonomisk tillväxt efter flera års krishantering, fler i EU har jobb än någonsin tidigare och även om det finns ett visst mått av euroskepsis ligger det folkliga stödet för EU på en av de högsta nivåerna på nästan trettio år¹. Från denna kollektivt starka ställning kan vi nu blicka framåt och lägga fast en vision för vår framtid. **Tiden är mogen för en ny satsning på demokrati i EU.**

I en allt mer multipolär värld oroar sig många i EU fortfarande för framtiden, och EU måste vara i stånd att tillhandahålla lösningar i frågor som är angelägna för dem. **EU-politiken måste hjälpa allmänheten och näringslivet att dra nytta av den gröna och digitala omställningen.** Den måste åtgärda ojämlikheten och se till att EU har en rättvis, hållbar och konkurrenskraftig ekonomi. När vi gör det kan vi visa att EU kan agera mer självsäkert och främja sina värderingar och normer i världen.

Eftersom konferensen är en stor alleuropeisk demokratisk process **kommer den att utgöra nytt offentligt forum för en öppen, inkluderande, transparent och strukturerad debatt med medborgarna** kring ett antal viktiga prioriteringar och utmaningar. Den kommer att ha ett underifrånsperspektiv som är tillgängligt för alla medborgare, från alla samhällsskikt och från EU:s alla hörn, **och bör återspegla den europeiska mångfalden.** Den ska stå öppen för civilsamhället, EU-institutionerna och andra EU-organ, däribland Regionkommittén, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt nationella, regionala och lokala myndigheter, parlament och andra aktörer – som alla medverkar på likställd fot. I slutändan

¹ Europaparlamentets [hösteurobarometer](#), december 2019.

handlar det om att stärka kopplingen mellan människorna i EU och de institutioner som tjänar dem.

Att fastställa konferensens upplägg, struktur, omfattning och tidtabell måste ske i genuint samarbete mellan Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen. Samarbetet bör ta formen av en **gemensam förklaring** från de tre institutionerna, som andra institutioner, organisationer och aktörer senare kan ansluta sig till. Nationella och regionala parlament och aktörer har en viktig roll att spela i konferensen, och bör uppmuntras att anordna evenemang i anslutning till konferensen. Deras medverkan bör leda till att konferensen sträcker sig långt utanför de europeiska huvudstäderna och når ut till EU:s alla hörn.

Europaparlamentet och rådet håller på att utarbeta sina bidrag till den här processen. Europaparlamentet välkomnade i en resolution av den 15 januari 2020² förslaget om en konferens om Europas framtid, och efterlyste en öppen process med ett inkluderande, delaktighetsbaserat och välvägt upplägg gentemot medborgarna och de berörda parterna. Europeiska rådet framhöll i sina slutsatser av den 12 december 2019 sitt intresse av att gå vidare med konferensen genom att be det kroatiska ordförandeskapet att inleda arbetet med rådets ståndpunkt³. Det kroatiska ordförandeskapet har också framhållit konferensen som en prioritering under ordförandeskapet⁴.

Det här meddelandet är kommissionens bidrag till processen.

2. EN ÖPPEN DISKUSSION OM DET SOM ÄR VIKTIGT FÖR MEDBORGARNA

För att fokusera debatten och möjliggöra en effektiv uppföljning föreslår Europeiska kommissionen att konferensen ska anordnas med **två parallella spår**: det första om politiken och vad vårt EU bör försöka uppnå, det andra om institutionella frågor.

2.1 EN AMBITIÖSARE UNION

Konferensen bör läggas upp kring EU:s överordnade ambitioner, i enlighet med kommissionens sex politiska prioriteringar⁵ och Europeiska rådets strategiska agenda⁶. Det handlar bl.a. om kampen mot klimatförändringar och miljöförstöring, en ekonomi för människor, social rättvisa och jämlikhet, den digitala omställningen i EU, främjandet av våra europeiska värden, stärkandet av EU:s röst i världen samt EU:s demokratiska grundvalar. Dessa frågor bör vara vägledande för debatten, men inte begränsa konferensens räckvidd. Medborgarna bör ha frihet att fokusera på det som de tycker är viktigt.

2.2 INSTITUTIONELLA FRÅGOR

Det andra spåret bör inriktas på frågor som särskilt rör den demokratiska processen och de institutionella frågorna, bl.a. systemet med toppkandidater vid valet av Europeiska kommissionens ordförande och gränsöverskridande listor vid val till Europaparlamentet. För gränsöverskridande listor skulle det åtminstone krävas ändringar av EU:s vallag. Detta skulle i

² Europaparlamentets ståndpunkt om konferensen om Europas framtid www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0010_SV.html

³ Europeiska rådets slutsatser, 12 december 2019, <https://www.consilium.europa.eu/media/41768/12-euco-final-conclusions-en.pdf>

⁴ https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/Vijesti/2019/12%20prosinac/31%20prosinca/web_FINAL_PROGRAMM_E_EN_FINAL.pdf

⁵ En ambitiösare union – Min agenda för Europa, https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_sv.pdf

⁶ En ny strategisk agenda för EU 2019–2024: <https://www.consilium.europa.eu/media/39936/a-new-strategic-agenda-2019-2024-sv.pdf>

sin tur kräva ett förslag från Europaparlamentet som antas enhälligt av rådet och godkänns av alla medlemsstater i enlighet med deras respektive konstitutionella krav. Eftersom kommissionen inte har behörighet på detta område bör den fungera som moderator och medlare mellan Europaparlamentet och rådet. Om de andra institutionerna anser det lämpligt, är kommissionen därför beredd att tillhandahålla juridisk och institutionell sakkunskap, forskning om valprocesser och insikt i de interinstitutionella förbindelserna.

3. RÄTT FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT EU-MEDBORGARNA SKA FÅ YTTRA SIG

3.1 BYGGA PÅ ERFARENHETERNA

Som utgångspunkt **bör konferensen bygga på de väletablerade medborgardialogerna**, men med nya inslag för att öka räckvidden och stärka möjligheterna för människorna att forma Europas framtid. Europeiska unionen bör också utnyttja sin stora erfarenhet av att samråda med medborgarna för att se till att konferensen når så många i EU som möjligt. Erfarenheterna omfattar följande:

- Omkring 1 850 medborgardialoger 2015–2019, med 218 700 deltagare på 650 orter i hela EU.
- Den allra första europeiska medborgarpanelen om Europas framtid, där 100 medborgare från hela EU deltog, utvalda av experter på opinionsundersökningar.
- Över 900 besök av kommissionsledamöter i nationella och regionala parlament sedan 2014.

Kommissionen har redan åtagit sig att avsevärt öka sin utåtriktade verksamhet till allmänheten, särskilt utanför huvudstäderna. Ursula von der Leyen har redan uppmanat alla kommissionsledamöterna att besöka varje medlemsstat under den första hälften av mandatperioden. Alla kommissionsledamöter bör också delta i olika evenemang i anslutning till konferensen i hela Europa och ta kontakter med medborgare och nationella, regionala och lokala politiker och andra aktörer.

Konferensen bör också utgå från EU-institutionernas och medlemsstaternas erfarenheter av aktiva kontakter med EU-medborgarna. Exempelvis har många ledamöter av Europaparlamentet deltagit i medborgardialoger och andra debatter de senaste åren. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén har också inlett betydande utåtriktade initiativ. Konferensen måste bygga på erfarenheterna av olika former av medborgarsamråd och deltagardemokratiska evenemang, t.ex. de medborgarförsamlingar som anordnats i medlemsstaterna. Därför måste de nationella parlamenten liksom arbetsmarknadens parter, regionala och lokala myndigheter och civilsamhället ges en central roll under hela konferensen.

Befintliga verktyg som låter medborgarna bidra till EU:s beslutsfattande bör också lyftas fram i samband med konferensen, t.ex. det europeiska medborgarinitiativet och samråden på ”Kom med synpunkter”⁷. Andra EU-program som Erasmus, DiscoverEU och Europeiska solidaritetskåren kan också användas för att marknadsföra konferensen genom spridning av information om hur man deltar i konferensen på programmets webbplatser eller inom DiscoverEU.

---

⁷ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say_sv

3.2 VIDAREUTVECKLADE MEDBORGARDIALOGER – NYA FORMER AV DELAKTIGHET

Att främja nya former av aktivt medborgarskap ökar legitimiteten och förtroendet för EU och utgör ett komplement till EU:s representativa demokrati. Konferensen måste ta upp ett särskilt inslag i medborgardialogerna, nämligen sambandet mellan medborgarnas synpunkter och den praktiska politiska beslutsprocessen. Det visar alla i EU att deras synpunkter har betydelse.

Kommissionen är beredd att tillsammans med de andra EU-institutionerna vidta de mest effektiva åtgärderna för att se till att det som medborgarna debatterar omsätts i EU-politik.

Diskussionspaneler för enskilda frågor med medborgare och experter bör sammanträda med jämna mellanrum under konferensen. Panelerna bör höra inlägg från konferensen samt synpunkter från berörda parter och folkvalda, i syfte att diskutera hur man på bästa sätt kan följa upp inläggen med rekommendationer till åtgärder. Kommissionen är också beredd att verka för bredare, mer decentraliserade diskussionspaneler. En ”europeisk medborgarpanel”, som är representativ i fråga om geografi, kön, ålder, socioekonomisk bakgrund och utbildningsnivå, kan sammanträda flera gånger under konferensen och återkoppla till konferensen med en lista på förslag till rekommendationer.

Förutom medborgardialogerna **bör vi vara öppna för nya former av delaktighet.**

Exempelvis kan en **flerspråkig digital plattform** ge permanent och enkel tillgång till konferensen. Plattformens mål kan vara att maximera deltagandet, tillgängligheten och öppenheten på följande sätt:

- Tillhandahålla all dokumentation om konferensen och de frågor som diskuteras.
- Direktsända debatterna.
- Samla resultaten av debatterna på ett enda ställe.
- Främja andra interaktiva metoder för offentliga debatter som en del av konferensen.

Förutom medborgardialogernas ”town hall”-format bör ett brett utbud av andra **evenemang i anslutning till konferensen anordnas av lokala, regionala och nationella partner**. Alla institutioner och partner i det civila samhället som vill delta i konferensen bör uppmanas att ansluta sig till den gemensamma förklaringens principer och mål.

Bredare, interaktiva och kreativa former av deltagande, t.ex. idrottsevenemang och festivaler, bör utnyttjas, särskilt för att locka unga människor. Dessutom kan man anordna ”hackathons” i anslutning till konferensen för att uppmuntra innovativt tänkande i enskilda frågor, liksom andra initiativ för att uppmuntra människor att delta på sina egna premisser. Det är också viktigt att nå den äldre generationen och se till att traditionella former av deltagande uppmärksammas.

Den viktigaste delen av processen är att se till att så många som möjligt kan medverka och att åsikter från hela EU får höras. **Alla i EU bör ha samma möjligheter att engagera sig** — oavsett om de är unga eller gamla, bor på landsbygden eller i städerna och om de är bekanta med EU eller inte. Att nå ut till den tysta majoriteten av i EU, ge dem egenmakt och ge dem möjlighet att yttra sig, är av avgörande betydelse för vår demokrati. Mångfalden i EU bör hela tiden återspeglas under hela processen med evenemang som når ut till människor oavsett var de bor eller vilken bakgrund de har. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt jämställdhet och åt att minoriteter och personer med funktionsnedsättning är representerade.

4. UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

Hur framgångsrik konferensen blir kommer till stor del att bero på hur effektivt och brett den kommuniceras till allmänheten i EU. Europaparlamentet, rådet och kommissionen bör samarbeta med andra EU-institutioner och EU-organ samt med lokala, regionala och nationella politiska företrädare, institutioner och intressenter, och dela på ansvaret för att främja konferensen och se till att deras åtgärder kompletterar och förstärker varandra. De en miljon folkvalda företrädarna på alla nivåer i EU har stor betydelse för att främja och berika debatten i sina respektive valkretsar.

För ambitionsnivån krävs resurser i motsvarande mån. **Alla EU-institutioner bör vara beredda att bidra med resurser, särskilt ekonomiska, för att utforma och genomföra konferensen.**

Alla kommissionsledamöter har en roll att spela när det gäller att kommunicera om konferensen: vice ordförande Dubravka Šuica leder kommissionens arbete med konferensen, med stöd av vice ordförande Věra Jourová på det institutionella spåret och vice ordförande Maroš Šefčovič för framtidsfrågor och interinstitutionellt samarbete. På samma sätt bör Europaparlamentet och medlemsstaterna utse kontaktpunkter som fungerar som ansikten utåt eller ambassadörer för debatten. Detta kan öka synligheten och genomslaget på nationell, regional och lokal nivå.

Konferensen bör vara lätt att känna igen för allmänheten genom en enhetlig konferensidentitet. Det bör inbegripa en gemensam visuell identitet som används av alla partner för alla aktiviteter inom ramen för konferensen. Kommissionen föreslår en heltäckande kommunikationsstrategi som mobiliserar alla institutioner och deras kollektiva resurser, skapar synergieffekter och maximerar konferensens genomslag. En gemensam marknadsföringsplan bör upprättas där alla institutioner delar på ansvaret för att den utåtriktade verksamheten i samband med konferensen blir framgångsrik.

De gemensamma, flerspråkiga kommunikationsinsatserna bör särskilt men inte uteslutande inriktas på ungdomar och digitala plattformar. Till exempel kan konferensen låta tidigare deltagare i Erasmus, Europeiska solidaritetskåren och andra ungdomsnätverk fungera som ambassadörer för konferensen, och det gäller även de hundratusentals personer som anmält sig på webbplatsen together.eu, som också kan fungera som ambassadörer för konferensen.

Kommissionens representationskontor i medlemsstaterna och Europaparlamentets förbindelsekontor ska ha en central roll för att öka medvetenheten om konferensen, verka för lika, inkluderande och rättvist deltagande, samordna nationella och regionala aktiviteter och anordna evenemang och diskussioner inom ramen för konferensen.

EU:s nätverk i regionerna, särskilt Europa direkt-nätverken, kan bidra till att stimulera och organisera regionala samtal. Exempelvis kan Europeiska kommissionens representationskontor utpeka ett antal Europa direkt-kontor som kan fungera som regionala nav för att hjälpa till att organisera och följa upp debatterna, hålla kontakt med regionala och lokala myndigheter och organisera sina egna aktiviteter.

Sociala medier måste bidra till att bredda konferensens räckvidd, bl.a. genom informationsförmedlare, både för att främja den digitala plattformen och för att hjälpa medborgarna att delta i debatterna fysiskt eller över nätet.

Kommunikationen om konferensen bör vara öppen, så att den återspeglar det arbete som utförs under konferensen. Den flerspråkiga digitala plattformen ska fungera som centrum för all information och alla aktiviteter på nationell nivå och EU-nivå. **Alla partner bör använda**

den digitala plattformen och iaktta högsta tänkbara krav på öppenhet när de kommunicerar om sina evenemang.

En kalender över alla konferensrelaterade evenemang bör göras offentligt tillgänglig på plattformen, och möten och storskaliga evenemang bör om möjligt webbsändas. Inlägg och underlag, inklusive tydlig och pedagogisk information om vad som står på spel, bör läggas ut på nätet. Särskild uppmärksamhet kommer att ägnas åt att motverka desinformation.

5. UPPFÖLJNING AV MEDBORGARNAS SYNPUNKTER

En diskussion av den här omfattningen ger bara resultat om och när den följs upp med verkliga åtgärder och konkreta resultat. I sina politiska riktlinjer har ordförande Ursula von der Leyen åtagit sig att följa upp det som diskuteras och beslutas under konferensen. Detta är ett viktigt resultat och en nyhet med konferensen, som bör visa att deltagande i demokrati är en kontinuerlig process som inte bara omfattar val.

En återkopplingsmekanism bör garantera att de idéer som uttrycks utmynnar i konkreta rekommendationer till framtida åtgärder från EU:s sida. Den kan vara anpassad till de enskilda frågorna och ta sig olika former, t.ex. rapporter från kommissionens representationskontor, opinionsundersökningar från konferenser och expertövervakning av diskussioner på nätet och i sociala medier och andra tillgängliga uppgifter. Kommissionen kan bidra till denna process genom exempelvis kvartalsvisa rapporter. Dessa rapporter bör vara offentliga och kommuniceras aktivt. Sådana rapporter kan ge värdefulla insikter och hänga samman med kommissionens arbete med framtidsfrågor genom kartläggning av de sociala, ekonomiska och politiska tendenser som kan bidra till att framtidssäkra EU:s lagstiftning.

Som en del av återkopplingsmekanismen blir det viktigt att avgöra hur man ska få med medborgarnas synpunkter i en **sammanhängande uppsättning rekommendationer**. Kommissionen är beredd att **ta hänsyn till medborgarnas synpunkter och förslag när den utformar sin lagstiftningsagenda.**

6. TIDTABELL

Kommissionen föreslår att konferensen sjösätts på **Europadagen, den 9 maj 2020**. I år högtidlighålls 70-årsdagen av undertecknandet av Schumandeklarationen och 75-årsdagen av slutet på andra världskriget. Eftersom detta sammanfaller med att Kroatien innehar det roterande rådsordförandeskapet i EU, kan det inledande evenemanget äga rum i Dubrovnik.

Ett evenemang under varje rådsordförandeskap kan äga rum utanför huvudstäderna, för att framhäva konferensens lokala karaktär och rådets beslutsamhet att spela en aktiv roll i konferensen. Dessa evenemang ger öskt tillfälle att presentera eventuella etappmål.

Under det franska rådsordförandeskapet det första halvåret 2022 bör resultaten och rekommendationerna från de olika debatterna presenteras, så att man kan överväga nästa steg. **Det är viktigt att detta åtagande om uppföljning uttrycks formellt i den gemensamma förklaringen redan från processens början.**

När det gäller det institutionella spåret är tidtabellen beroende av nästa val till Europaparlamentet 2024, eftersom eventuella ändringar av vallagen måste sättas i kraft innan dess.

7. SLUTSATSER

Det blir tydligare för var dag som går att medborgarna vill ha en mer aktiv roll i den politiska beslutsprocessen, även på EU-nivå. Detta gäller både i EU och i omvärlden. Det övergripande målet med konferensen om Europas framtid är att uppmuntra EU-medborgarna och göra det

lättare för dem att engagera sig i demokratin även när det inte är val till Europaparlamentet. Konferensen ska inte ersätta den representativa demokratin utan komplettera och förstärka den.

Konferensen kan inte bara vara en inventering. Den måste vara ett sätt att låta EU-medborgarna forma EU:s politik. Genom att öppna starkare och mer permanenta kommunikationskanaler för medborgarna, med en mängd olika plattformar där alla i EU kan säga sin mening, kan vi se till att EU verkligen når resultat för EU-medborgarna utifrån deras önskemål.

Konferensen är ett tillfälle för EU att visa hur unionen kan vidareutvecklas genom ett konstruktivt samarbete med EU-medborgarna – något som kan inspirera andra delar av världen.

Det här meddelandet är kommissionens bidrag till diskussionen mellan de tre EU-institutionerna i syfte att gemensamt och snabbt fastställa konferensens omfattning, format, struktur och mål i en gemensam förklaring. Sedan bör andra, däribland institutioner, organisationer och intressenter, kunna ansluta sig till förklaringen. Ju större genomslag desto bättre.

Kommissionen är övertygad om att ett starkare partnerskap mellan EU:s beslutsfattare och EU-medborgarna bidrar till att stärka deras röster och vägleda EU:s politiska beslutsfattande framöver. Med utgångspunkt i den dynamiska och framgångsrika utåtriktade verksamheten den senaste tiden är det nu dags att ta tillfället i akt och inleda denna verkligt unika debatt.